

Vraag nr. 17
van 17 oktober 2003
van de heer ANDRE MOREAU

OCMW-rusthuizen – Levering van geneesmiddelen

Met betrekking tot de toepassing van de wet van 24 december 1993 betreffende de overheidsopdrachten en sommige opdrachten voor aanneming van werken, leveringen en diensten, heb ik gedurende mijn lange periode van gemeentemandataris (33 jaar) heel veel discussies en onaangename situaties meegemaakt.

Mijn ervaring heeft mij geleerd dat de gemeentelijke verantwoordelijken niet altijd in volledige duidelijkheid en sereniteit beslissen, maar dat daar soms ook wel enige aanleiding toe is.

Zo bijvoorbeeld inzake de levering van geneesmiddelen aan openbare (OCMW-)rusthuizen.

In een brief van 10 april 2003 heeft de dienst Overheidsopdrachten van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap aan een OCMW meegedeeld dat bovenvermelde wet van 24 december moet worden toegepast.

Indien een openbare dienst op deze wijze werkt, verloopt – naar mijn bescheiden mening – dan ook alles in overeenstemming met de Europese richtlijn(en) dienaangaande.

Maar in een brief van 14 juli 2003 schrijft de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) :

"Hierbij verlenen wij u advies betreffende de vraag die mij 2 juli werd doorgespeeld. Wij kunnen de volgende opmerkingen overmaken inzake artikel 26bis, § 1 van het KB van 31 mei 1885 houdende goedkeuring der nieuwe onderrichtingen voor geneesheren, apothekers en drogisten, zoals gewijzigd.

Conform artikel 26bis, § 1 kan een geneesmiddel ook overhandigd worden aan een gemachtigde (een vertegenwoordiger van het rusthuis), maar onder bepaalde restricties. Zo mag de gemachtigde slechts één gemeenschap vertegenwoordigen, dus slechts voor één rusthuis gemachtigde zijn. Daarnaast moet de apotheker die aan de gemeenschap levert, ook in de gemeente waar het rusthuis (de gemeenschap) gehuisvest is of een buurgemeente (aangrenzende gemeente) ervan zijn apotheek gevestigd hebben."

De Algemene Pharmaceutische Bond APB schrijft :

"Artikel 26bis van het koninklijk besluit van 31 mei 1885 gewijzigd door het koninklijk besluit van 21 oktober 1999 bepaalt het volgende : 'Het is evenwel verboden aan een apotheker om een geneesmiddel door toedoen van een gemachtigde te overhandigen aan personen die in gemeenschap leven, indien deze gemeenschap zich niet bevindt in de gemeente waar de apotheek is gevestigd of in een aangrenzende gemeente ervan."

Dit artikel geeft ook de definitie van "personen die in gemeenschap leven". Het gaat om elke persoon gehuisvest in een rust- en verzorgingstehuis dat niet verbonden is met een verplegingsinrichting die over een apotheek beschikt, een erkend rustoord voor bejaarden, een tehuis voor mindervaliden, een psychiatrisch verzorgingstehuis, initiatief van beschut wonen, een strafinrichting of een tehuis voor de plaatsing van kinderen.

Volgens het Ministerie van Volksgezondheid – DG Bescherming Volksgezondheid, Geneesmiddelen – vallen de residenten van een OCMW-rusthuis onder deze definitie.

Wat betreft de plaats van de apotheek, wordt de vestigingsplaats en niet de zetel van de apotheek in aanmerking genomen voor de toepassing van de reglementering."

1. Het bovenvermelde standpunt van de dienst Overheidsopdrachten van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap inzake overheidsopdrachten blijkt niet verzoenbaar te zijn met de specifieke standpunten en reglementeringen waarnaar VVSG en APB verwijzen als het gaat om de levering van geneesmiddelen aan een openbaar (OCMW-)rusthuis.

Welke maatregelen zijn er al genomen om terzake duidelijkheid te verschaffen ?

Welke maatregelen worden eventueel nog genomen om de lokale overheden te begeleiden in deze wirwar van – blijkbaar tegenstrijdige – regelgevingen ?

2. Moet, in geval van de levering van geneesmiddelen aan een openbaar rusthuis, de leverende apotheek nu al dan niet gevestigd zijn in dezelfde (c.q. aangrenzende) gemeente als die waar het gemeentelijk rusthuis is gevestigd ?

Is de APB-zienswijze correct ? Is ze niet strijdig met de Europese richtlijnen ?

Of mag eender welke apotheker uit de Europese Unie deelnemen aan een officiële prijsvraag (prijsofferte) georganiseerd door een Vlaamse openbare dienst ?

Antwoord

Uit de lezing van het standpunt van de dienst Overheidsopdrachten van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap enerzijds en de standpunten ingenomen door de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten en de Algemene Pharmaceutische Bond anderzijds meen ik, in tegenstelling tot de Vlaamse volksvertegenwoordiger, niet te kunnen concluderen dat deze standpunten elkaar tegen spreken. Zij vullen elkaar integendeel veeleer aan.

De uitgangstelling van de wetgeving inzake de overheidsopdrachten lijkt mij besloten in het principe dat concurrentie moet worden gewaarborgd, en ik stel vast dat dit principe genoegzaam ingeburgerd is bij de lokale besturen, ook voor de leveringen van geneesmiddelen.

De concurrentie kan evenwel in sommige gevallen door de wetgever om diverse redenen bewust ingeperkt worden. Zo is het bijvoorbeeld voor bepaalde beroepscategorieën verboden met elkaar in concurrentie te treden op het niveau van de prijs.

De territorialiteitsbegrenzing waarvan sprake in artikel 26bis van het koninklijk besluit van 31 mei 1885 zoals gewijzigd door het koninklijk besluit van 21 oktober 1999, en waardoor het aan een apotheker verboden is een geneesmiddel door toedoe ning van een gemachtigde te overhandigen aan personen die in een gemeenschap leven, indien deze gemeenschap zich niet bevindt in de gemeente waar de apotheek is gevestigd of in een aangrenzende gemeente ervan, lijkt mij dan ook niet van die aard te zijn dat zij de toepassing van de wetgeving op de overheidsopdrachten uitsluit.

Tot op heden ontving ik trouwens geen klachten omtrent de door de Vlaamse volksvertegenwoordiger geschetste problematiek. Een snelle rondvraag op het terrein leert mij trouwens dat de beslissingen tot de in de vraagstelling bedoelde aankopen door hun aard genomen worden na het voeren van een onderhandelingsprocedure zonder bekendmaking in de zin van artikel 17, §2 van de wet van 24 december 1993 betreffende de overheidsopdrachten en sommige opdrachten voor aanneming van werken, leveringen en diensten.